

TOEZEGGING

Steller vragen:	<i>CDA</i>
Datum	<i>10 oktober 2024</i>
Nummer:	
Onderwerp:	<i>Grondstoffenplan 2024 -2030 Onderbouwing recycle-tarief</i>
Naar aanleiding van (bv. Commissievergadering / Raadsvergadering):	<i>Raadsbrede Commissie</i>
Portefeuillehouder:	<i>P. Burgering</i>
Datum antwoord:	<i>21 oktober 2024</i>

TOEZEGGING

In de raadscommissie van 10 oktober 2024, waar het grondstoffenplan Heemskerk 2024-2030 besproken is, is door de portefeuillehouder de toezegging gedaan om een toelichting te geven op scenario 3, het recycle-tarief.

In het grondstoffenplan wordt ook nog een scenario 3+ benoemd, recycle-keuze. Deze optie is nog niet operationeel, daarom kan hier geen verdere toelichting op gegeven worden dan de toelichting die in het grondstoffenplan staat.

ANTWOORD:

Scenario 3: Recycle-tarief

Recycle-tarief is het systeem met een financiële prikkel op het restafval. Voor het weggooien van restafval betaalt de inwoner per keer dat hij een vuilniszak in de ondergrondse container gooit of dat hij zijn rolcontainer voor restafval aan de weg zet voor lediging.

Wat gebeurt er door de inzet van recycle-tarief

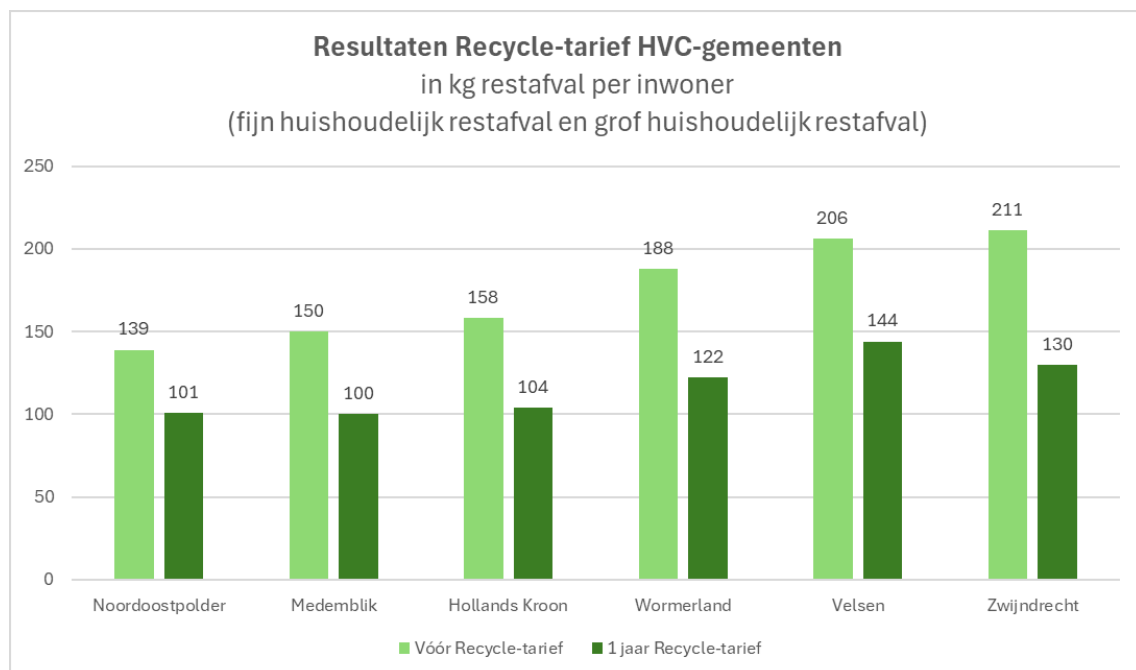
Door het inzetten van recycle-tarief ontstaan er 'bewegingen':

1. De bewoner wordt zich meer bewust van zijn afval-aanbiedgedrag. Goed scheiden bespaard kosten.
2. Door de bewustwording daalt de totale hoeveelheid afval dat een huishouden produceert, mensen gaan ook minder afval veroorzaken.
3. Ook het grof restafval krijgt in scenario 3 een financiële prikkel; ophalen tegen betaling, wegbrengen naar het afvalbrengstation blijft gratis. Dus het scheiden van grof afval wordt beter en het ophalen van grof afval daalt.

Er is onderzoek gedaan naar mogelijke neveneffecten van het invoeren van recycle-tarief. Er blijkt nauwelijks samenhang te zijn met bijplaatsingen¹, dumpingen², zwerfafval en kwaliteit grondstoffen (IPR Normag, 2021). Gemeenten zonder recycle-tarief en of met nascheiding PBD kennen ook bijplaatsingen, dumpingen en zwerfafval. Als er sprake is van een toename dan is die tijdelijk en gering. Bovendien zorgt de uitgebreide communicatie rondom de invoering van recycle-tarief (beleidswijziging) voor extra aandacht en daarmee voor meer meldingen. Het aandeel bijplaatsingen en dumpingen als onderdeel van de totale hoeveelheid afval is bij de meeste gemeenten kleiner dan 1%. De kwaliteit van de grondstoffen in gemeenten met en zonder recycle-tarief is vergelijkbaar.

In het totale afvalplaatje verschuiven de verschillende tonnages; gescheiden opgehaalde grondstoffen stijgen in hoeveelheid, het restafval daalt in hoeveelheid.

In de onderstaande tabel uit het grondstoffenplan wordt deze ontwikkeling goed weergegeven:

¹ Bijplaatsing is een zak met (rest) afval die naast in plaats van in de container geplaatst wordt.

² Dumping is huisraad die in de openbare ruimte wordt achtergelaten zonder afspraak te maken om deze op te laten halen.

Kosten

De verwerking van restafval (verbranden), is een van de duurste verwerkingsmethoden. Het verwerken van gft en etensresten is bijna de helft goedkoper. Er zijn zelfs grondstoffen die geldt opleveren (zoals oud papier).

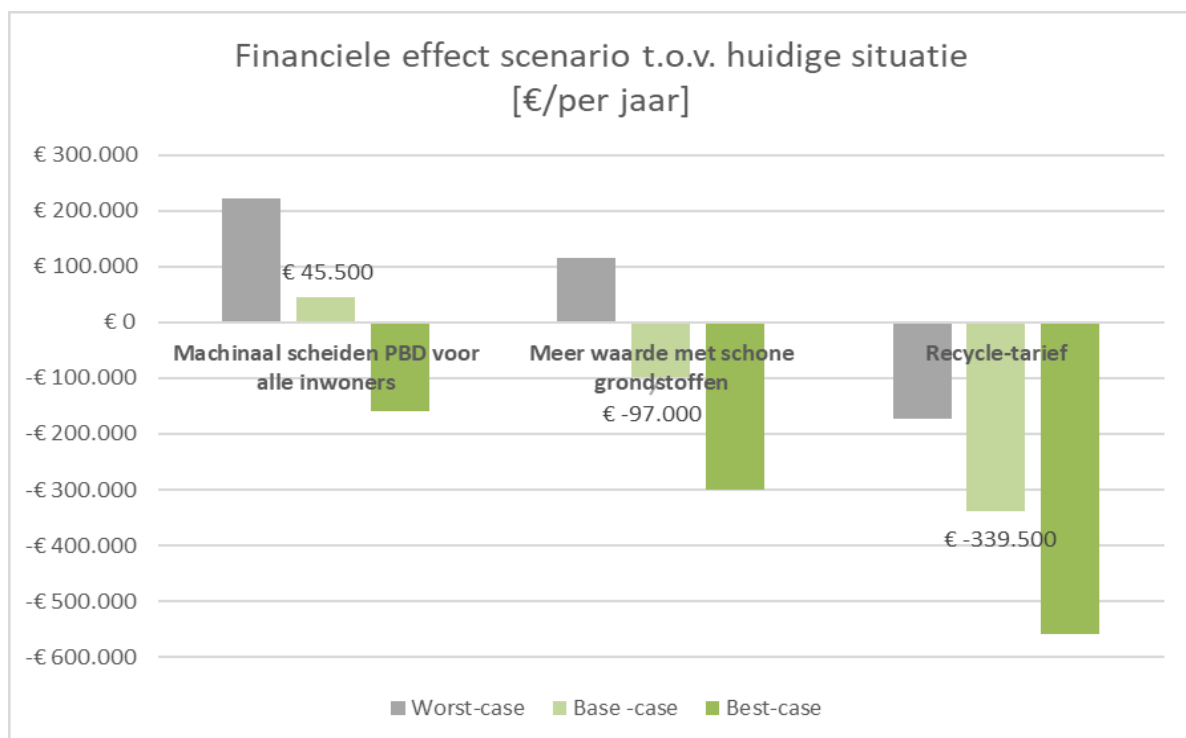
In dit totale kostenplaatje veroorzaakt het recycle-tarief een verschuiving van de verwerkingskosten; lagere kosten aan de kant van de verwerking van restafval en gft en etensresten en een plus op de vergoedingen die ontvangen worden voor de gescheiden grondstoffen.

Naast deze jaarlijkse kosten vraagt invoering van recycle-tarief, net als de andere scenario's, om investeringen in containers en systemen en om uitgebreide communicatie om de inwoners mee te nemen in de gewenste gedragsverandering. De benodigde investeringen zijn sterk vergelijkbaar met die van scenario 2, de benodigde communicatie rondom recycle-tarief is uitgebreider dan scenario 2. Daarom liggen de eenmalige kosten voor dit scenario wat hoger dan scenario 2. Door eerst scenario 2 uit te rollen hebben alle inwoners de mogelijkheden om hun afval eenvoudig en goed te kunnen scheiden. Daarna kan, na een nieuw besluit, recycle-tarief alsnog worden uitgerold. In dat geval is de basis van de benodigde voorzieningen al op orde gebracht via scenario 2.

De ervaringen uit Velsen laten zien dat de hoeveelheid restafval is gedaald met ongeveer 40%, dit zijn rond de 450 volle vrachtwagens restafval minder. De hoeveelheid bijplaatsingen en dumpingen is ook bijgehouden. Deze laat een stijging zien van ongeveer 3 extra vrachtwagens.

In de berekening van de meer- of minderkosten ten opzichte van de huidige situatie is voor het recycle-tarief scenario rekening gehouden met de inzamelkosten de extra inzet en kosten voor het opruimen van dumpingen en bijplaatsingen en met de besparingen op de kosten van de verwerking van restafval en grondstoffen.

Dit leidt tot het plaatje met de meer- of minderkosten per scenario in het grondstoffenplan:

Voor de volledigheid wordt vermeld dat naast de jaarlijkse kosten, zoals aangegeven in bovenstaande grafiek, ook nog investeringen gedaan moeten worden. Deze eenmalige kosten zijn voor aanpassing van inzamelmiddelen, communicatie, projectbegeleiding en desinvesteringkosten.

	Scenario 1 Machinaal scheiden PBD voor alle inwoners	Scenario 2 Meer waarde met schone grondstoffen	Scenario 3 Recycle-tarief
Investeringen en eenmalige kosten	€ 2.541.000,-	€ 1.931.000,-	€ 2.132.000,-*

* De kosten die gemaakt moeten worden voor de aanpassingen op het belastingsysteem zijn hierin nog niet opgenomen.

Handhaving

Er is ook gesproken over handhaving. Dit is een gemeentelijke taak en die is een onderdeel van het flankerend beleid, dus dat is niet in het bovenstaande overzicht meegenomen. Voor het flankerend beleid volgt nog een uitvoeringsplan waarin ook voor de diverse onderdelen een kostenberekening gemaakt zal worden.